

ОСОБЛИВОСТІ НОВИН ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА

Мазаний В. С.

*доцент кафедри соціальних комунікацій
заслужений журналіст України
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

В інформаційних агентствах вироблені правила, завдяки дотриманню яких сформовано цінності новини як жанру, мірилом яких є її особливості: оперативність; об'єктивність; актуальність; цікавість; точність, достовірність; зрозумілість; близькість для сприйняття (географічна, психологічна та соціальна).

Названі властивості – це жанроутворюючі ознаки новини.

Визначення новини: новина – це інформаційний жанр, за допомогою якого в усталеній непорушній композиційній формі лаконічно повідомляють про подію, якої раніше не було, даючи відповіді на запитання «Хто?», «Що?», «Де?», «Коли?», «Чому?», «Як?»

Новина інформаційного агентства не може мати лише одну або дві-три властивості. Зазвичай у творі цього жанру сконденсовано більшість із них – саме в комплексі вони стають привабливими для споживача інформації [4; с. 127].

Оперативність – основна особливість новини. Завдання кожного інформаційного агентства – першим повідомити про подію, особливо, коли йдеться про подію резонансну, великої державної ваги. Максимально до секунд скоротити час між тим, що сталося, і моментом виходу новини на сайт інформаційного агентства – ось невідступне прагнення інформаційного агентства.

У новинах інформаційних агентств виключно йдеться про те, що сталося сьогодні, але саме слово «сьогодні» не використовується – ні в заголовках, ні в лідах. Редакційний кодекс Укрінформу, наприклад, передбачає, що така заборона стосується слів «сьогодні», «чора», «на минулому тижні», «нещодавно». Укрінформ своїм кореспондентам рекомендує «прив'язувати» новину, якщо це вкрай необхідно, до певного часу «згадуванням днів тижня».

Ознакою виняткової оперативності в інформаційному агентстві є публікація на сайті «блискавки».

«Бути об'єктивним означає правильно описувати дійсність» [6]. Цим правилом користуються інформаційні агентства, дбаючи в новинах про правдивість фактів, які повідомляють.

Діяльність інформаційних агентств у дотриманні такої вимоги спирається на наукове поняття «об'єктивне» як категорію теорії пізнання.

Коли автор пише, що «найкращий метод вирощування пшениці застосували на півдні країни», то у читача виникає підозра до такого повідомлення: чому журналіст так впевнений, що саме тут найуспішніші аграрії? Тут годилося б послатися на авторитетне джерело, наприклад, на висловлювання міністра

сільського господарства, який точно володіє знаннями про стан підпорядкованої йому галузі і знайомий зі статистичними даними.

Інформаційні агентства досягають високого рівня об'єктивності новин, відокремлюючи факти від думок чи коментарів – «демаркаційною» лінією для цього є другий абзац новини, де вказують спосіб, у який одержано інформацію, та покликання на джерело.

Актуальне з погляду завдань інформаційного агентства – це те, що сьогодні хвилює тисячі, мільйони людей, має значення в масштабі країни загалом чи її значної частини.

Актуальність передусім характеризує місце події як феномену в економічному, соціально-культурному секторах життя серед подібних або аналогічних.

Якщо актуальність зумовлена суспільно-політичними обставинами, то цікавість є фактором, що залежить переважно від особистого сприйняття новини різними людьми.

Сприйняття і розуміння цінності новин у реципієнтів зумовлене індивідуальними психологічними факторами.

Але треба прагнути писати такі новини, щоб після прочитання яких людина вигукнула «Боже мій!»

Переважно інтерес пов'язаний із пригодами, природними катаклізмами, приватним життям видатних спортсменів, акторів, політиків, кризовими ситуаціями тощо. Це можна віднести до загальних проявів цікавості в журналістиці. Є і специфічні, зумовлені соціальним станом тих, хто засвоює новини, їх віком, професією, рівнем освіти, національністю, місцем проживання тощо.

При написанні новини дотримуються такого правила: «Новина повинна відповідати дійсності, зміст інформації та джерело мусять бути такими, щоб їх можна було перевірити» [4; с. 215].

Точність – це базова властивість новини інформаційного агентства.

Журналісти повідомляють факти максимально точно, не спотворюючи їхнього первинного змісту.

Інформаційне агентство забезпечує збалансованість новин, подаючи позиції різних ідентифікованих джерел:

Якщо точку зору однієї з них не можна отримати оперативно, вона подається пізніше. Зваженість – одна із основних рис новин інформаційного агентства. У них також не допускається маніпулювання фактами.

Стандарту балансу думок, точок зору приділяється особлива увага під час моніторингу професійних стандартів журналістики в онлайн-медіа.

Про яку б подію не повідомляв журналіст інформаційного агентства, він повинен висвітлити її так, аби написане було зрозумілим для широкого загалу.

Інформаційні агентства пояснюють нескінченне різноманіття подій.

Популярний виклад новин потрібен для того, щоб відбувся цілковитий комунікаційний обмін між подавачем інформації та її реципієнтом, а, отже,

складні новини слід зробити дохідливими та ілюструвати їх за допомогою прикладів, порівнянь.

Різні рівні близькості сприйняття продиктовані тим, наскільки людині знайома ситуація чи територія, про яку йдеться в новині, наскільки подія близька у психологічному або просторовому плані.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вайшенберг Зіґфрід. Новинна журналістика: Навчальний посібник. заг. ред. В. Ф. Іванова. К.: Академія Української Преси, 2011. 262 с.
2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 2-ге вид, перероб. і допов. Львів: ПАІС, 2004. С.158.
3. Мазаний В. Біобібліографічний покажчик. В. Мазаний. Волинські обереги, 2023. 628 с.
4. Мазаний В. Журналістика інформаційного агентства: Навчальний посібник. Волинські обереги, 2022. 420 с.
5. Мазаний В. Стан зберігання ядерного палива на Рівненській атомній електростанції перевірила інспекція Міжнародного агентства [Електронний ресурс]. Укрінформ: [сайт]. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1568272-stan_zberigannya_yadernogo_paliva_na_rivnenskiy_atomniy_
6. Методологія моніторингу професійних стандартів журналістики. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/metodolohiia-monitorynhu-profesiynukh-standartiv-zhurnalistyky-i28318>.
7. Укрінформ: Агентство. Про нас [Електронний ресурс]. URL: https://www.ukrinform.ua/info/about_agency.html. Дата доступу: 10.08. 2023.
8. Укрінформ: Головна [Електронний ресурс]. <https://www.ukrinform.ua/>. Дата доступу 15.08. 2023.
9. УНІАН: Головна. Правила користування сайтом [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.unian.ua/static/siterules>. Дата доступу: 16.08.2023.

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ФОРМА ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Пришляк А.

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності «Соціальна робота»*

Мітіна С. В.

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*

Наразі Україна перебуває у надскладній соціально-політичній ситуації, що провокує загострення багатьох суспільних проблем. В таких умовах для суспільства та держави важливим є утримання громадськості в стані, що дозволить ефективно протистояти критичним ситуаціям, а, отже, дієве сформоване громадянське суспільство відіграє одну із вирішальних ролей сьогодення.

Існують різні наукові підходи щодо осмислення ідеї громадянського суспільства, в яких воно представлено як «організм», «тип суспільства», «суспільний лад» чи